

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE



Secretariaat: Buitenrustplein 21, Voorburg, Tel. 728315

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Zondaggroep I,
16 september 1962.

Goedenmorgen, vrienden.

Na deze technische storing - een beeld van de wereld van heden, zou ik zeggen; die draait ook zo nu en dan door - zou ik graag uw aandacht willen vragen voor een paar leringen, een paar lessen. We zijn vandaag met twee sprekers; elk van ons zal trachten u een toelichting te geven op geestelijke wijsheid.

Het is u allen bekend, dat toen Jezus leefde er buiten de bekende groepen en de bekende leringen een aantal geheime leringen werden gegeven; althans leringen, die niet voor iedereen toegankelijk waren en die voor een groot gedeelte in de verwarring van de tijd zijn verloren gegaan. Deze leringen houden zich o.m. bezig met Jezus' beeld van het leven. Ik wil niet het geheel van deze leringen herhalen - wij zouden daarmee ongetwijfeld wat opzien baren - maar het gaat om de inhoud. Toch wil ik aan het begin graag een enkel punt stellen, dat woordelijk vertaald van hemzelf afkomstig is.

"Zij, die het Koninkrijk der Hemelen in zich dragen, weten dat zij gebonden aan God vrij zijn in het Al; slechts Zijn meesterschap erkennende en levende in een vreugde, waarin de goddelijke Kracht alle leed stelt."

Wanneer wij nu zien, hoe Jezus zelf heeft geleden voor de mensheid, dan schijnt hier wel enige tegenspraak te zijn tussen zijn eigen leven en deze lering, die hij gaf aan de z.g. Groep van Drie. Maar als we dit verder ontleden en zijn gedachtengang nagaan, dan zullen we moeten erkennen dat zelfs Jezus' lijden een deel is van de vreugde. Want het Koninkrijk Gods is niet een heerschappij, het is een verbonden-zijn. Wanneer ik tot het Koninkrijk Gods behoor, dan draag ik in mijzelf een band met het Oneindige. Mijn wezen heeft deel aan de oneindigheid en put zijn krachten eveneens uit de eeuwige en onvergankelijk grote kracht van het Goddelijke.

Nu kan ik als mens daarom toch nog wel onvolmaakt zijn, want volmaaktheid bestaat niet in de lagere vormen. Maar alles wat ik doe heeft zin; want ik kan slechts handelen in overeenstemming met het Goddelijke, dat ik in mij erken. In elke handeling, in elke daad spreekt God. Slechts wanneer ik - de band met het Goddelijke vergetende - een ogenblik terugkeer tot mijn zuiver persoonlijke geestelijke of menselijke problemen en mij afzonder van het heelal, zal de vreugde voor mij tijdelijk teloor gaan.

Er zit een zekere glorie in alles, wat er bestaat. Want God spreekt uit een bloem en God spreekt uit de zon, uit elk verschijnsel der natuur. God vind je weer in elke mens. Je vindt hem terug in elke sfeer, in alle wezens van licht tot duister. God daarin erkennen en beseffen hoe groots Zijn openbaring is, is vreugde. Erkennen, dat jij in en met die openbaring

iets kunt presteren, dat je a.h.w. uit jezelf een grootse gave kunt schenken aan anderen door de kracht die in je leeft te geven om hen te genezen, door uit te gaan en hun een waarheid te geven, waarin zij dezelfde vreugde kennen die jou bijna verteert, dat is het grootste van alles.

Wanneer Jezus stelt, dat het Koninkrijk Gods een vrijheid is (een ongebondenheid eigenlijk), dan heeft hij gelijk. Want wij zijn onszelf; maar niet onszelf, zoals we onszelf willen dromen maar onszelf, zoals we innerlijk werkelijk zijn, zoals de eeuwige Kracht ons heeft gemaakt en in ons voortleeft.

U zult begrijpen dat Jezus met zijn leringen heel wat verder is gegaan dan deze mooie, maar betrekkelijk algemene stelling, want we treffen in deze leringen ook aan de gedachte aan karma en persoonlijke ontwikkeling. Het is Johannes, die hier terugrijpt naar de oude bijbelse wijsheid en zegt:

"Is dit dan niet de ladder, waarvan onze vader Jacob droomde?"

Dan zegt Jezus:

"Nee. De weg, die wij gaan naar de Vader is niet vol treden. Soms is hij smal, want uit vele mogelijkheden is er slechts één, waarin God werkelijk voor ons kan leven; maar hij is ook geleidelijk."

Wanneer wij ons maar overwinnen en afstand doen van de gedachte, dat wij moeten beantwoorden aan iets anders dan de wil van de Vader, dan stijgen wij langzaam en onophoudelijk en zien wij steeds meer van de schepping.

Nu komt er een punt, waarvoor ik wel even uw bijzondere aandacht zou willen vragen:

"Want het leven is eeuwig, maar denk niet (en dat zegt hij nadrukkelijk tot zijn leerlingen o.m. tot Andreas) dat gij, het mensen-leven geleefd hebbende, vrijelijk ingaat tot het paradijs om daar eeuwig te vertoeven.

Het paradijs is slechts de rustpoze, waarin het verleden en het heden samenvloeien. Het is de stem Gods, die ons zegt: Welgedaan, mijn trouwe dienstknecht."

Hier heeft u dus een opvatting van een leven, dat kennelijk door de dood wordt onderbroken, maar voortgaat. We zouden zeggen: reïncarnatie, karma. Dit karma, die reïncarnatie ziet Jezus dus niet als een voortdurend klimmen, of een stijgen en dalen. Nee, hij zegt: "Dat is een kwestie van werken en rusten."

Het mensenleven is in zekere zin werk; maar een werk, dat vreugde geeft. Heeft men aan de mogelijkheden van dat werk beantwoord, is alles goed, dan erken je plotseling wat je hebt betekend in je leven. En wanneer dat leven ergens goed is geweest, wanneer daarin ergens het Koninkrijk God heeft geleefd - onverschillig hoe en op welke manier - dan zal het Goddelijke zelf zeggen: "Dit is goed." De vreugde goed geleefd, goed gehandeld, iets betekend te hebben, is het paradijs. En ik mag hierbij wel opmerken, dat er dus teven een zeer groot onderscheid wordt gemaakt tussen het Koninkrijk Gods en het paradijs.

Jezus vervolgt dan met te zeggen, dat je daarna dus weer verder leeft; en daarover zijn er met Philippus, Andreas en Johannes vele gesprekken.

Het zijn vooral de z.g. rustgesprekken, want 's avonds rustte Jezus met zijn leerlingen en sprak hij tot hen. Ik zou die allemaal nu maar eens samen willen vatten en we krijgen dan het volgende beeld:

Jezus, één van de grootste Meesters, die de wereld ooit hebben betreden, vertelt dat het leven niet belangrijk is in zijn details en hij verijwt zelfs zijn leerlingen dat ze op het kleine letten.

"Het kleine," zegt hij, "is zo onbelangrijk. Slechts waar vele kleine dingen samen één groot geheel vormen, hebben ze betekenis."

Want ofschoon God in alle dingen is, kunnen wij God in het kleine niet erkennen, maar als wij met onze wil en ook met onze daad en ons streven de

eenheid, die tussen al het geschapene bestaat, beleven en uit onszelf dus de belangrijkheid voor al het andere leven vinden, dan zal - ongeacht al die kleine verschillen, waarin we dan ergens strijd voelen - ons wezen hebben beantwoord aan Gods rechtvaardigheid, aan Gods liefde, aan de schoonheid van de goddelijke schepping.

Een typisch iets dus. Je beantwoordt niet volgens je eigen weten in het kleine aan God (en in vele gevallen zul je waarschijnlijk in het menselijk leven niet eens kunnen bemerken dat je aan God beantwoordt), maar het zijn de dingen, die je aan anderen geeft, bewust of onbewust; het is de sfeer van je leven. Maar als je God in jezelf erkent en in jezelf dit Koninkrijk Gods a.h.w. bevestigt, dan komt er een ogenblik van het paradijs, van rust. En in die rust is gelijktijdig een weten; want zij, die rusten (wanneer de dood hen dus heeft weggehaald van deze wereld), weten en zien - zoals Jezus daar vertelt - wat goed was. Zij zien dus terug en weten dan pas precies, waarom al die kleine dingen tezamen iets goeds zijn geweest. Ze zien dat heel veel van wat ze erg belangrijk of goed hebben geacht misschien niet meetelt. Daarbij wordt een heel eigenaardig beeld gebruikt, dat ook in de tijd een aardige achtergrond heeft.

In Jezus' tijd gebeurde het nl. wel dat men goud zocht. Ook in bepaalde delen van Israël en wel hoofdzakelijk bij de Jordaan werd dit gedaan. Men zocht ook wel andere metalen in pedervorm; hoofdzakelijk in de buurt van Samaria. Die metalen hadden ze nodig voor de Romeinen, die nogal wat belasting eisten. Nu zegt Jezus dit:

"Wij zijn een soort goudzoekers. Vaak is wat kostbaar lijkt en glinstering heeft van voorbijgaande aard; het is waardeloos. Maar wanneer wij (dit beeld is van mezelf, het is niet van Jezus, want hij gebruikte een heel ingewikkelde beeldspraak) nu zeggen: Alles, wat door de vloed van de tijd in ons wordt weggewassen, is te licht. Al heeft het nog zo mooi geleken, weg ermee. Wat echter blijft - een heel klein gedeelte misschien - is kostbaar, zonder gelijkenis, zonder evenbeeld. Uit elk leven bezinken de ware kostbaarheden."

Als je dat nu zo overziet, dan kom je dus tot de conclusie dat het weinig zin heeft om terug te zien op je leven en te zeggen, dat je toch eigenlijk niet hebt gedeugd. Een vorm van trots, waaronder menigeen lijdt. Want bewust of onbewust zul je door de veroordeling van wat je was en van wat je hebt gedaan je eigen hoger standpunt van heden bevestigen.

"Nee," zegt hij, dat is niet belangrijk. Je moet vragen: Wat is in mijn leven belangrijk? Wat is goed?"

Je kunt toch nooit weten, hoe dat later zal blijken? Ik moet echter nu het goede vinden. En van duizend dingen, die ik goed heb geacht, zijn er misschien tien goed, maar die tien zijn eeuwig; dat is mijn bezit.

Nu gebruikt Jezus aan het einde van de beeldspraak, die ik probeer hier samen te vatten, tegenover Johannes een heel eigenaardig beeld. En dat wil ik wel weer even aanhalen.

"En zo zijt gij een berg, eeuwig en onveranderlijk, opgebouwd uit de korrels zand der onbesepte daden."

Met andere woorden: wat je in de eeuwigheid bent, wat je voor God bent, dat is niet een kwestie van jezelf uithakken in rots. Nee, het is een zoeken naar het goede, naar het vaste. En dan wordt uit al die kleine daden, uit al die kleine ervaringen en die kleine bewustwordingen op den duur een massa geschapen, die vast en onveranderlijk is. Je ware wezen is maar een heel klein gedeelte van wat je op het ogenblik leven noemt. Daarop komt het neer.

Het is misschien hoopgevend. Tenminste, als ik zo denk aan mezelf in het verleden, dan kan ik me voorstellen dat je zo nu en dan moedeloos wordt; dat je zegt: Wij allen horen nu wel over geestelijke wijsheid, er zijn mooie leringen en ik weet wel wat ik moet doen, maar als het erop aankomt, wat doe ik dan eigenlijk? Wat heb ik in mijn leven dan eigenlijk gedaan? Nu ja, ik doe sommige dingen, omdat ik ze leuk en omdat ik ze prettig vind,

maar wat is eigenlijk de betekenis?

Menigeen is geneigd te zeggen: Ik heb in mijn leven gefaald. En dan lijkt me deze stelling (dus deze lering van Jezus) van groot belang. Want hij zegt dat het er eigenlijk niet op aankomt, of je in eigen ogen hebt gefaald. Het gaat er alleen maar om, dat je ergens iets hebt betekend, dat je iets eeuwig a.h.w. hebt gepresteerd en gerealiseerd. Als er onder duizend dagen één dag is, waarop één minuut van goddelijk besef in je leeft, dan heb je a.h.w. iets, dat aan je leven al betekenis geeft.

Nu kunnen we dat van ons standpunt uit begrijpen. En als ik b.v. denk aan de leringen, die Meester Moeria daarover geeft, dan kom je ook wel tot de conclusie, dat wij - wanneer we in de stof leven - te veel nadruk leggen op de tijd. Wij menen dat alles zo gauw moet gaan; en we hebben allemaal zo'n haast; en we kunnen geen ogenblik wachten, want dit is belangrijk en dat hebben we afgesproken en dat andere willen we met alle geweld nog bereiken. Maar als je nu eens nadenkt en de tijd niet meetelt dat we er toch wel komen, is het dan niet belangrijker dat we die kleine zandkorreltjes, die speldenknopjes van geestelijk goud verzamelen dan dat we ergens een tempel bouwen, die morgen toch weer in elkaar zakt? Kijk, dat moeten de mensen leren. Het is niet belangrijk hoeveel je doet, het is belangrijk dat je iets doet. Het is niet belangrijk dat je volgens je menselijk besef iets fantastisch moois of edels opbouwt, het is belangrijk dat je in jezelf een zekere band met God hebt en dat die goddelijke Kracht zo hier en daar in je leven tot uiting komt, meer niet. Je hebt alle tijd.

En dan mag de wereld verder draaien. Zoals b.v. Judas (die in die tijd nog een leerling, in zekere zin zelfs een geliefde leerling en zorgenkindje van Jezus was) op een gegeven ogenblik zei: "Ja, maar Heer, hoe zullen wij Rome verdrijven?"

Ja, dat kun je begrijpen. Judas dacht: Als Jezus nu die Romeinen even eruit gooit, dan heb ik ook een goede job. Ik word dan zoiets als raadsman of kanselier, schatkistbewaarder. Dat zou wel aardig zijn!

"Ja, maar Heer, hoe kan alles wat U nu leert over dat Koninkrijk Gods, hoe kan dat zin hebben zolang er Romeinen zijn?"

En toen maakte Jezus deze opmerking:

"Het Koninkrijk Gods is oneindig; en de macht van Rome is als een blad, dat dwarrelt in de wind."

U begrijpt wel, dat Judas onmiddellijk dacht dat Jezus Rome even van de kaart zou blazen. Want zo zijn de mensen. Ze denken dan dat het moet worden uitgelegd in hun zin en hun betekenis. Maar Jezus bedoelde alleen maar: Wanneer Rome eenmaal zal zijn verdwenen, wanneer niemand meer denkt aan het keizerrijk, dan is het Koninkrijk Gods er nog. Waarom zou je het dan belangrijk vinden om nu op aarde een Godsrijk te stichten? Het is veel belangrijker dat je er innerlijk toe behoort. En dan kunnen verder alle rijken vergaan en alle machten vervallen, dan kunnen alle waarden van het leven veranderen en de godsdiensten veranderen, God blijft. Deze kern van waarheid: God is het tijdloze in ons en wat voor ons werkelijk betekenis heeft, is eveneens tijdloos, is voor mij de oplossing van menig probleem.

Ik weet niet, hoe het u gaat. Spreken over alle wonderen, die God heeft gedaan in de tijd, in de wereld, is natuurlijk mooi. Ik kan niet anders zeggen: het is fantastisch, als God een wonder doet, reuze leuk. Maar ergens zeg ik: Het is niet nodig. Waarom zou het nodig zijn? God is; en of nu de hele wereld dat erkent of dat niemand dat erkent, God is. En wanneer ik deel ben van die God, dan kan de hele wereld God ontkennen en zeggen dat ik een dwaas ben, dan kan de hele wereld zeggen dat God niet bestaat, God is en ik ben deel van Hem. Dan kan de wereld worden uitgeblust, zodat er geen sterretje meer aan de hemel is en er niets meer bestaat, God is en ik ben deel van Hem; ik ben. Dat moeten we beseffen.

De leer van de grote Meesters is natuurlijk, vooral in haar uiterlijke betekenis, erop gericht om de mens te leren goed te leven. Niet dat hij bepaalde wetten moet volgen, maar dat hij bepaalde innerlijke waarden moet ontwikkelen. En daaronder behoort de naastenliefde, daaronder vallen de samenwerking met het Al, de erkenning van God en een zeker aanvaarden van Hem en Zijn wil. Natuurlijk. Maar dat zijn eigenlijk slechts uiterlijke dingen, want als ik in mijzelf een band met God heb, kan ik nog wel eens tegen Hem zeggen: "Kan het niet anders?" Maar ik zal heus niet meer zeggen: "Dat neem ik niet"; of: "dit moet zus en dat moet zo."

En daarmee, vrienden, heb ik geloof ik de kern van de hele zaak te pakken en ook zo'n beetje het einde van mijn betoog voor vandaag bereikt.

Wanneer ik uitga van de gedachte: Al wat werkelijk goed is - of ik dat nu weet of niet - is ergens in mijn wezen verankerd. Wat er ook teloor gaat (nietwaar, vandaag ben je minister-president en in de volgende incarnatie loop je weer met potloden langs de deur, bij wijze van spreken), wat je vandaag bent in eigen ogen, is niet belangrijk, maar wat je in jezelf hebt aan contact met het Goddelijke - al is het maar één lichtvlekje - dat is onvergankelijk, dat gaat nooit meer teloor. We hebben alle tijd om dat te bereiken. En omdat we alle tijd hebben om dit te bereiken, vrienden, is het toch wel heel eenvoudig verder te zeggen: Ach, uit God levende zullen wij de vreugde Gods trachten te herkennen in het heelal.

Er zijn heel veel leringen op dat terrein, die wij nog eens verder moeten bespreken, als we tijd hebben. Ik wil dan besluiten met een opmerking van onze broeder Theodotus. Hij zei dit:

"Eén glimp van vreugde in het leven, één ogenblik van zelfvergetelheid, is belangrijker dan het bouwen van een heel wereldrijk. Want met één glimp van het Goddelijke in je hart ben je eeuwig. Maar alle constructies van het beperkte denken dat wij bezitten zijn vergankelijk en gaan teniet. Laat ons het eeuwige kiezen als het voor ons belangrijke; levend van binnenuit, levend uit een innerlijk contact met God. Zo alleen kunnen we de waarheid beseffen."

En dat was nu wel voor ons bedoeld, maar ik geloof dat ik het niet zonder vrucht kan doorgeven.

U, vrienden, wens ik maar één ding toe: dat u zult leren beseffen, wat het Koninkrijk Gods is. Want dat is de Krachtbron, de Bron van de eeuwige jeugd, de Steen der Wijzen. Dat is het innerlijk contact met God, waardoor je je veel minder bezighoudt met de vraag van goed en kwaad, maar waardoor je beantwoordt aan God en het Goddelijke, zoals het in alle dingen rond je bestaat en zoals je het van uit die innerlijke wereld leert erkennen.

Nu, dat is mijn bijdrage. Ik geef het woord maar weer aan de volgende en tevens laatste spreker. Ik hoop dat ik iets heb mogen bijdragen tot de vreugde, ik zou haast zeggen: de vruchtbaarheid en de vreugde van deze zondag. Allemaal een prettige dag verder.

--

Zo, vrienden.

Ja, u vindt het misschien vreemd dat het Verre Oosten zich op het ogenblik niet meldt voor de wijding; dat zou erg toepasselijk zijn. Maar het is nu eenmaal aan mij om hier ook iets bij te dragen, mijn klein steentje. Nu wil ik proberen om voor u dat beeld van al die Meesters eens in een andere samenhang te brengen.

We spreken altijd over Jezus als een grote Meester. Dan denken we aan de Boeddha. We hebben het over Confucius en Lao-tze en al die anderen en we zeggen: Kijk, daar ligt nu de wijsheid van de wereld.

Maar we gaan de verschillen beschouwen. We zeggen: Kijk, daar is een verschil. Want Confucius zegt het zo en Jezus zegt het op een andere ma-

nier en de Boeddha ziet het weer anders. En dan denken we heel wijs en verstandig te zijn, als we zoeken naar de innerlijke waarheid, welke in al die leringen ligt. We vergeten echter één ding: dat ze alle gelijk zijn, want God Zelf uit Zich door Zijn werktuigen: door de mensen, door de profeten, door de Meesters.

We hebben zo de gewoonte om tegen een Meester op te kijken en te zeggen: Tjonge, tjonge, die heeft het ver geschopt! Maar ja, aan de andere kant, heeft hij dat nu wel van zichzelf? Hij heeft het uit God; en dus is hij niet meer en niet minder dan wij. Dus kan Jezus heel rustig tot ons zeggen: "Broeder, zuster" en wij mogen het toch zeker ook tegen hem zeggen. We zitten ergens in een gelijke situatie, een gelijke toestand. Alle Meesters - onverschillig welke - de Meesters die nog op deze wereld moeten komen, de Meesters die er geweest zijn met al hun wijsheid, al hun lichtende kracht, al hun bewustzijn, danken dat allemaal aan het Goddelijke. En het Goddelijke in hen is precies gelijk.

Dus, vrienden, wanneer Jezus iets op deze manier zegt en de Boeddha op een andere manier, dan zal dat nooit kunnen voortkomen uit de boodschap, die ze brengen. Het moet voortkomen uit hun karakter, hun persoonlijkheid. Dat is precies hetzelfde als b.v. een deftige Hagenaar en een platte Hagenaar; ze bedoelen allebei: smeer 'm. Maar de een zegt: "Ik zou het op prijs stellen, als u me verder met rust zou laten"; en de ander zegt: "Hé, zeg vent, krijg de beres!" Lach er nu maar rustig om; het is helemaal niet choquerend.

Zo kan er een leraar zijn, die op aarde niet eens wordt erkend. Een grootmeester, die midden tussen de mensen staat, maar die niet spreekt in verheven taal van eeuwige zaligheid. Die zegt: "Steek je poten uit! Doe wat, mens, presteer eens wat, denk nu eens een keer niet aan jezelf, doe eens wat voor een ander. Doe niet zo lamleendig!" Dan zeggen ze: "Dat een geestelijke Meester? Kon nou!" Maar dat kan net zo goed een geestelijke Meester zijn; en wat meer is, dat zou precies dezelfde kracht kunnen zijn van Jezus, van Meester Moeria (die er zo even werd bijgehaald) of van een van de andere grote Meesters uit de Broederschap; het zou de Boeddha kunnen zijn, het zou God Zelf kunnen zijn. Want je kunt per slot van rekening toch niet verwachten, dat als God lering wil geven aan de kraaien, Hij de Meester van de kraaien laat zingen als een nachtegaal; dat verstaan ze niet.

In de tijd dat Jezus sprak, sprak hij voor het volk; en de beelden, die hij gebruikte, zijn precies uit het volk genomen. Wanneer hij het heeft over het mosterdzaadje, dat weet iedereen precies wat dat is. En dan is dat helemaal niet mooi symbolisch, het is iets praktisch, dat zie je elke dag langs de weg.

En als hij het heeft over zuurdesem, dan weet iedereen waarover hij het heeft en menige huisvrouw denkt erover na: O ja, ik heb de kan niet goed weg gezet. Laat ik hopen dat niemand ervan neemt, want anders heb ik morgen ongezuurd brood.

En als hij het heeft over wijze en dwaze maagden met een lamp, dan doelt hij op bruiloftsgebruiken. Jezus spreekt over alledaagse dingen, tegenwoordig zijn ze deftig geworden.

En de Boeddha ook. Een prins, vorstelijk opgevoed. Maar diezelfde vorst zat ook gewoon in de termen van alle dag te praten met de jongens van de vlakte, met de meisjes van de straat, met de koning en liefst met allemaal door elkaar. Hij sprak met iedereen in diens eigen taal.

En nu op een afstand, nu is alleen dat sonore, dat sierlijke overgebleven. Dan horen wij de Meester spreken met kracht en met zalving en we vergeten, dat Jezus op een gegeven ogenblik heeft gezegd: "Duvel op uit de tempel! Jullie horen niet in het huis des Vaders, vuile handelaren, wisselaren, schoften, die jullie zijn!"

Ja, hij heeft hen uitgescholden. Maar tegenwoordig klinkt dat gewijd: "Ga uit, gij, uit het huis mijns Vaders." Wat klinkt dat. Maar vroeger

was dat heel anders. Als er op het oogenblik iemand naar u toekomt, die zo'n mooie buiging maakt en hij vraagt wat Uedele begeert, dan denkt u misschien dat het een heel deftige geschiedenis is, of dat hij u een beetje staat te belazeren. Maar in zijn dagen was dat heel gewoon; dan maakte de schoolmeester van het halve-cent-schooltje die buiging, als er iemand kwam om zijn kind naar school te brengen, die in de tegenwoordige tijd nog niet eens een gegoede middenstander zou zijn.

Laten we eerlijk zijn, de Meesters zijn niet het verhevene, dat op een afstand staat. Ze zijn de stem Gods, die spreekt in de taal van het land, die spreekt voor elke mens en voor iedereen; en voor een ieder op zijn manier. En dat is nu juist de kwestie, waarover volgens mij nog wel eens wat vergissingen zijn. Ja, houd mij ten goede, ik hoop niet dat ik de wijdingsstemming en -sfeer op het oogenblik aan het verstoren ben, want dat bedoel ik helemaal niet. Ik wil u alleen maar eens duidelijk maken, dat de mensen God altijd zoeken op een soort piedestalletje, ergens op een hoog bordes; dáár staat de Meester, dáár staat God. Hoe hoog is dat alles! Neen. God zit hier. En de Meester kan daar naast je zitten; en dat kan desnoods een kleine jongen zijn met zó'n ijspegel aan zijn neus. Maar wat hij je zegt, dat is belangrijk; wat hij je leert, dat is belangrijk.

God spreekt tot de mens door de Meesters. Maar de Meesters zijn niet gebonden aan de menselijke voorstelling van goddelijke waardigheid en meesterschap. De Meester, dat is God, Die spreekt uit de schepping. En wanneer een rijpere ziel haar hele wezen, leven en taak ziet als het uitdragen alleen van die stem Gods in haar, voor geheel haar leven of voor een deel daarvan, dan zult u heus het verschil niet zien. Het is niet zo, dat iemand ingaat tot God en als Meester terugkerend plotseling een stralend aangezicht heeft en verheerlijkt is; dat is maar een publiciteitsstunt. Dat is misschien precies dezelfde man, die twee jaar geleden wegens inbraak de bajes is ingedraaid, die God vindt, die ergens een wijsheid vindt. Hij komt eruit; het is nog precies dezelfde figuur en hij ziet er misschien nog net zo louche uit. Er is echter één ding veranderd: terwijl hij dezelfde woorden spreekt, is de betekenis anders. God klinkt als edel kristal, als een heldere bel in de mensen Hij wekt een weergalm door alle materialen heen.

Wanneer wij ons met die Meesters bezighouden, dan zijn we volgens mij veel te veel geneigd afstand te nemen van het alledaagse. Maar wie zal u zeggen, dat er niet in één van u dadelijk die vonk ontwaakt; dat één van u dadelijk ingewijd of Meester zal zijn? De anderen zullen het niet weten. Hoogstens zullen ze zeggen: Wat weet die een goede raad te geven! En misschien dat u ergens in een godsdienstige gemeenschap wordt gerespecteerd als iemand, die goed preekt of die goed werkt. Maar u blijft mens.

Kijk, dat is nu iets, waarover ik nu zou willen praten. Ik vind het eigenlijk altijd erg gevaarlijk, dat - als we ons met die Meesters bezighouden - we zo'n afstand scheppen tussen de Meester en de leerling, tussen God en het eenvoudige schepsel. Die dingen zijn eigenlijk één. U denkt misschien, dat u op het oogenblik toch heus de wijsheid niet in pacht hebt. Maar als u nu eerlijk en oprecht leeft en denkt, als u werkelijk op de een of andere manier vreugde wilt geven, als u a.h.w. God wilt openbaren, dan verandert u niet; u blijft precies dezelfde eigenschappen, uw gedachten, uw niet-uitgesproken angsten en begeerten behouden. Maar denkt u dan niet, dat er een oogenblik kan komen dat ook in u die kristal-heldere klank kan klinken, dat ook uit u dat goddelijk woord kan vallen? Dat u voor een oogenblik of misschien voor een lange tijd Meester kunt zijn voor anderen, zonder dat ze het weten?

God werkt soms in het openbaar; maar de werkelijkheid van de goddelijke Kracht en de goddelijke Werking is verborgen. Verborgen, omdat in het alledaagse God werkt en niet slechts in het exceptionele. God is overal bij en is niet slechts Iemand, Die Zijn decreten uitvaardigt met bazuinblazende engelen en boven allen uitverkoren mensen en leraren of onfeil-

bare hoogwaardigheidsbekleders. God is in alle dingen. God is in een negerkind en in een Joden-jongen. God leeft in een Chinees zo goed als in een edel-Germaan. God is overal en God kan overal spreken. En waar een mens een ogenblik zichzelf verliest en a.h.w. probeert om de God, Die in hem is te laten spreken, is hij of zij tot op zekere hoogte een Meester geworden; niet iets, dat hoger staat dan een ander, maar iemand die aan anderen iets geeft.

De wijsheid der wereld, zoals die door de grote profeten, de grote Meesters naar voren werd gebracht, moet u dan ook niet zien als een exceptionele openbaring. Wat Jezus zegt, dat hebben anderen ook gezegd. En wat de Boeddha heeft geleerd, was vóór hem ook allang bekend. En van Confucius is bekend, dat hij in bepaalde leringen niets anders deed dan de stellingen herhalen van een heel eenvoudige visser-boer, die daar ergens aan de Yang-tze woonde. Dat weten we allemaal. De groteren, die bekend zijn geworden, dat zijn de mensen, welke die ideeën hebben verzameld. Maar dat is mensenwerk. Elke keer weer is er ergens dat kleine begrip.

Nu zeggen wij "Meester" tegen degenen, die een verzameling hebben gemaakt. Moeten we dan zeggen "Schepper" tegen iemand, die een encyclopaedie heeft samengesteld? Of moeten we zeggen: Hij doet niets anders dan vergaren? In heel veel gevallen zijn degenen, die wij "Meester" noemen om hun leringen (niet om hun daden; dat is een andere kwestie), niet de werkelijke Meesters geweest. Zij zijn degenen geweest, die als goudgravers in het leven a.h.w. de ideeën, de waarden, bijeen hebben gebracht, ze hebben samengevoegd en zo aan de mensen gepresenteerd als een geheel. Zij zijn als het ware de mensen, die een half-fabriek nemen en het afwerken.

Er is slechts één ding, dat het werkelijke Meesterschap bepaalt en dat dus alle Meesters door alle tijden en van alle werelden gelijk maakt en dat is dit: Zij weten, dat ze anders kunnen, dat ze andere mogelijkheden hebben, maar in zich vinden zij hun harmonie met God op de bepaalde wijze, waarop ze leven en werken. En het zoeken naar die harmonie, deze eenheid, deze vrede met God in zichzelf, maakt hun leven tot een voortdurend vreugdig gebeuren. Zij zijn er niet minder mens door en zij zijn niet minder geest in een bepaalde sfeer, maar er is een oneindigheid bij; en zo schijnen hun krachten zich te verveelvoudigen. Hun vreugden krijgen een intensiteit als van een stralende zon en wordt de wijsheid edeler dan we ons kunnen voorstellen. Maar het is niet het woord, het is niet de vorm, het is die vreemde Godsaanvaarding die erachter ligt.

Toch zijn er Meesters, grote wijsgeren, heel grote magiërs soms, die het woord God nooit in de mond nemen. Daarover spreken ze eenvoudig niet, want wat zij de wereld hebben te brengen, dat heeft niets te maken met praatjes over een God ergens in een hemel; dat is het heroriënteren van de mensheid; dat is het herscheppen in de mensheid zelf van een begrip van vreugdig leven, van rust, van vrede.

Ik weet niet, of u er zo wel eens over hebt nagedacht; en misschien vindt u dat het niet erg wijdingsvol is. Maar wat kan er volgens mij belangrijker zijn dan het weten, dat ene gevoel, het even uitschakelen van je eigen meer- of minderwaardigheid, dat weten: ergens heb ik een band met God, met het Hogere. Die band leef ik, dat openbaar ik, dat uit ik, want ik voel in mijzelf: dat is de weg, dat is het goede. Wat is er belangrijker dan dat we dat leren doen? Iedere mens kan Meester zijn; dat is helemaal geen bijzondere eretitel.

Als een Meester een ander helpt, dan is dat geen bijzonder gunstbetoon, waarvoor je dankbaar moet zijn. Het vloeit voort uit zijn wezen. Het goddelijk Licht, de goddelijke Wijsheid, dat is de kracht die ons allen samenbindt, zoals we hier bij elkaar zijn, maar ook b.v. Jezus met ons, of de Boeddha met ons, de hoogste engelen met ons en die ons bindt - of we het beseffen of niet - met het laagste leven dat we nog kunnen kennen. Het is een band door alle leven heen. En dan komen we vanzelf tot de gedachte: Er moet ergens een wet of een kracht zijn, die voor ons belangrijk

is en waarin dit wordt uitgedrukt. Ik kan dan slechts dit zeggen en dat klinkt misschien heel gek:
Deel uzelf met alle leven.
Bemin al wat leeft; niet om wat het is, maar omdat het bestaat.
Erken God in alle dingen en zoek God te vinden, zoals Hij tot je kan spreken in alle dingen.

Zoek vreugde en vrede; niet als een soort beloning voor jezelf of als rust, maar eenvoudig als het antwoord in jezelf van de lichtende kracht, die er bestaat.

Maak je geen zorgen, vertrouw op alle dingen. Vertrouw erop dat alles goed komt, zelfs al lijkt de hele wereld misbruik van je te maken of in elkaar te storten. Het heeft zin, het is goed. Wanneer je vasthoudt aan God, dan ben je één met alle Meesters, met alle krachten, dan is er niets, dat je kan deren.

Kijk, als je nu van dat standpunt uitgaat, dan begin je ook te begrijpen waarom de wijze wel eens zegt, dat hij gehuwd is met de elementen (hij bedoelt dan de vier oude elementen), zoals de Meester eigenlijk gehuwd is met alle elementen. Die zijn deel van je wezen, die kun je wel afzonderlijk beschouwen, maar je kunt ze niet van jezelf gescheiden denken. Mijn bijdrage tot de wijding van vanmorgen is dan ook alleen bedoeld om u eens even te laten voelen, dat we niets hebben aan woorden uit een verleden en van grote vroomheid. Wat nodig is voor u en ten slotte ook voor ons, is dat we daarin ergens God vinden. En kunnen we die God niet vinden in het vrome en gedragen woord, laat ons dan lachen, laat ons zingen, laat ons desnoods huppelen en dansen, wat geeft het? Beter dansen met God in je hart, terwijl de hele wereld om je lacht, dan woorden te spreken van onmetelijke schoonheid en wijsheid, terwijl je ben afgesloten van het Al.

Wees één met het leven, met de levende kracht. Geef het goede, dat in je is, het lichte dat in je is, verder. En wie weet, ben je voor je het weet niet iemand, over wie ze later spreken als "Meester", ofschoon je zelf beseft dat je niets anders bent dan één stofje in de dansende straal van het goddelijk Licht.

Nu wil ik er nog een slot aan toevoegen. Als u wilt, moogt u daarvoor zelf een onderwerpje geven.

W E T E N .

Wat is weten eigenlijk anders dan de omschrijving van hetgeen er in mij leeft? En hoe kan ik iets weten, dat niet in mij reeds lang geademd heeft en in het "ik" heeft voortbestaan?

De wetenschap ligt in mijzelf en wat ik buiten het "ik" steeds zoek is waan. Van uit mijzelf moet ik leven en streven; en waar ik uit het "ik" een antwoord vind, is wel de waarheid van het weten mij omschreven.

Spreek ik van God en kracht en recht, het mag zo snel verklinken. Maar wil ik weten, levend waar, wat God mij is, dan moet ik uit de lering, uit het leven doen bezinken, wat voor mij zo kostbaar is, tot uit dit al tezaam gevlochten ontstaat een woord, een beeld, een daad, waarin ik weet: dit is het leven; en het leven zelf mij weten laat: juist zo heeft God dit al gegeven.

Wil je weten met zekerheid, terwijl je twijfelt aan het "ik"? Kun je weten met zekerheid, terwijl je bestaat?

Zekerheid, weten, zij vloeien slechts voort uit wat het "ik" uit zich volbrengt en uit zichzelf verstaat.

Wil je weten of vreugde komt of ook wel lijden? Vraag diep in jezelf om leven en kracht. En buiten de vorm wordt je de vreugde en nimmer het lijden in het "ik" gebracht.

Zoek je naar eenheid en wil je weten, welke wet dit alles regeert? Vraag aan jezelf diep in het "ik": Ben ik gescheiden van het Al of is er iets in mij dat leert: je bent één met het Al en met alles verweven.

Het weten bestaat reeds diep in jezelf. Maar het wordt je alleen maar gegeven, wanneer je het opbrengt uit het "ik" en tot daden en woorden laat worden, zonder aarzeling of vrees om zo je wegen te gaan.

Het weten, dat is slechts de zekerheid van het innerlijk leven, die in je steeds is, maar die om buiten het "ik" te bestaan vaak een moed vraagt, die niet iedereen is gegeven.

Weten is niet kennis, want kennis vergaat. Maar weten is onverbreekelijk iets, dat de hiaat in het eigen "ik" en in de banden van het "ik" met God weet te vullen.

Weten stilt behoefte, verlangen, begeren; en weten is eeuwig en niet slechts een leren, waarbij de waarden veranderen keer op keer.

Weten kun je omtrent jezelf wat voor jou noodzakelijk is, maar nimmer weet je meer. Je weet niet, hoe het al bestaat. En weten, hoe anderen leven, is jou niet gegeven. Maar weten, wat om jezelf staat en weten hoe je - je beroepend op God - tot leven en daden wordt gedreven, is goed. Dat is het lot, waarin je leert jezelf te kennen.

Vraag niet, of de wereld dat wel verstaat, maar vraag, of je jezelf werkelijk kunt kennen. Want wie dit weten beseft en zijn God ondergaat, hem is een band gespannen tussen hemel en aarde.

Een band tussen begin en einde der tijd, die het licht van het Goddelijke in zich mag dragen en stralend naar alles rond zich geleidt.

Weten is uit God, maar kennen van mensen.

Weten is kracht, die mensen-wens spot.

Het ware weten is de innerlijke band met je God, uitgedrukt in je leven en streven, gemaakt tot een kracht en een werkelijkheid, die uit jezelf komt om uiting te geven in tijd, zelfs nog aan onvergankelijkheid en eeuwigheid.

Dat is weten, niet meer en niet minder.

Als u, vrienden, naar het weten zoekt, het weten omtrent waarheid, vraag in uzelf en nimmer elders. Wanneer ge een antwoord vindt in uzelf, een goddelijk antwoord, stel het op de proef. En als ge het duizendmaal verkeerd hebt gedaan, weet, dat het antwoord juist is en dat misschien alleen uw verwerkelijking verkeerd is.

Indien ge in uzelf een weten hebt omtrent God, is het meer waard dan alle menselijke wetenschap, want het is eeuwig. En daarom zou ik willen zeggen:

Wanneer wij niet alleen wijding maar ook weten zoeken, laat ons uitgaan van het innerlijk weten, het innerlijk antwoord dat wij geven op mens en op tijd om zó God te vinden als iets, dat werkelijk rond ons is en misschien zelfs zo te leren God en goddelijke kracht, een kern van weten, aan anderen te geven, opdat ze voor zich en uit zichzelf hun eigen weg gaande God mogen kennen en in hun streven misschien de goddelijke eenheid mogen bevestigen.

En daarmee, vrienden, ben ik aan het einde van mijn betoog en u meteen aan het einde van uw ochtendwijding. Ik hoop, dat ik niet te veel heb gestoord. Ik heb heel veel waarheden gezegd en hoop dat ze ook duidelijk naar voren zijn gekomen. Als ik u een raad mag geven: Heb een blijde zondag. Wees blij in uzelf. En wanneer het eventjes mis lijkt te gaan of het klopt niet precies, zeg in uzelf: God leeft in mij. Ik zal God uit mijzelf a.h.w. naar de wereld toe brengen, zover Hij in me leeft.

En dan behoef ik u geen prettige zondag te wensen en geen prettige week, want dan heeft u de vreugde, die alle menselijke zorgen en leed gemakkelijk overwint. En dat wens ik u allen van harte toe, want wat is beter dan een mens, die gelukkig is in God?

:--: